

**DIRECȚII DE ACTIVITATE PRIORITARE
ALE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PENTRU PERIOADA
IANUARIE 2009 – IANUARIE 2010**

Judecător Viorel Virgil Andreieș

I. Consolidarea independenței sistemului judiciar și îndeplinirea condiționalităților din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare instituit prin decizia Comisiei Europene din 13 decembrie 2006.

1. Consolidarea independenței justiției, obiectiv fundamental în îndeplinirea rolului constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii.

Coordonate:

A. asigurarea independenței justiției la nivel de sistem prin mecanisme și proceduri adecvate care să garanteze respectarea principiului separației puterilor în stat;

B. garantarea independenței magistratului, astfel încât activitatea acestuia să fie subordonată în exclusivitate aplicării legii;

C. îmbunătățirea profesionalismului întregului personal din sistemul judiciar (formare inițială și continuă);

D. creșterea gradului de responsabilizare a magistraților (îmbunătățirea procedurii de evaluare, efectuarea de controale eficiente și obiective);

E. creșterea gradului de transparență a sistemului judiciar (publicarea tuturor hotărârilor judecătorești pe internet, îmbunătățirea relației cu mass-media, societatea civilă, dezvoltarea programelor de informare a justițiabililor, dezvoltarea educației civice și juridice în sistemul de învățământ).

2. Îndeplinirea condiționalităților Mecanismului de Cooperare și Verificare.

A. Consolidarea transparenței și eficienței actului de justiție, în special prin întărirea capacității și responsabilității Consiliului Superior al Magistraturii.

Raportarea și monitorizarea impactului noilor coduri de procedură civilă și penală.

a) Consolidarea capacității și responsabilității Consiliului Superior al Magistraturii și creșterea eficienței actului de justiție.

- îmbunătățirea activității Consiliului Superior al Magistraturii în scopul creșterii celerității și operativității soluționării lucrărilor;
- îmbunătățirea activității comisiilor de lucru, creșterea nivelului de specializare și obligativitatea participării la lucrările acestora;
- evaluarea activității aparatului tehnic și luarea unor măsuri corespunzătoare;
- facilitarea accesului rapid la legislația comunitară și jurisprudența C.J.C.E. și C.E.D.O.
- îmbunătățirea politicii de resurse umane și aplicarea strategiei adoptate în acest sens;
 - menținerea unui standard ridicat în procedura de recrutare a judecătorilor și procurorilor;
 - ocuparea progresivă a posturilor vacante de judecători și procurori;
 - formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor, cu accent deosebit pe aplicarea noilor coduri de procedură civilă și procedură penală;
 - efectuarea studiilor de impact privind aplicarea noilor coduri (împreună cu Ministerul de Justiție) și luarea unor măsuri corespunzătoare în materie de resurse umane;

b) Transparența actului de justiție, continuarea implementării Strategiei de Comunicare Publică:

- îmbunătățirea activității birourilor de comunicare și relații cu publicul;
- publicarea hotărârilor judecătorești pe internet;

- îmbunătățirea serviciilor instanțelor și parchetelor ce intră în contact direct cu publicul;
- perfecționarea pregătirii purtătorilor de cuvânt;
- îmbunătățirea relației cu presa și societatea civilă;
- dotarea birourilor de informare și relații cu publicul cu noi ghiduri din cele trei categorii (pentru purtătorii de cuvânt, jurnaliști și justițiabili);
- continuarea dotării cu infochioscuri a instanțelor;

c) Adoptarea și monitorizarea impactului noilor coduri de procedură civilă și penală.

- participarea magistraților și reprezentanților Consiliului de dezbatere în comisiile juridice ale celor două Camere și apoi în plenul acestora, la adoptarea codurilor;
- valorificarea studiului de impact pe componenta resurselor umane;

B. Lupta împotriva corupției și unificarea practicii judiciare în domeniu.

Coordonate:

- asigurarea necesarului de resurse umane la instanțe și parchete;
- creșterea specializării judecătorilor și procurorilor în domeniul combaterii corupției;
- analiza jurisprudenței în materie de corupție și analiza acesteia cu ocazia formării profesionale continue a magistraților la nivel centralizat și descentralizat;
- identificarea problemelor de drept care au generat practică neunitară și valorificarea acestora în sensul promovării recursului în interesul legii și/sau discutării lor la formarea profesională continuă;
- alocarea în cadrul culegerii de jurisprudență elaborată de Consiliul Superior al Magistraturii a unui capitol special privind jurisprudența faptelor de criminalitate economico-financiară și corupție;
- finalizarea studiului privind modul de individualizare a pedepselor aplicate pentru infracțiuni specifice (împreună cu Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcția Națională Anticorupție) și valorificarea acestuia.

II. Dezvoltarea unor relații de cooperare și parteneriat cu organele aparținând celorlalte puteri ale statului.

Separarea puterilor statului de drept nu reprezintă o premisă a izolării fiecăreia dintre cele trei puteri ale statului față de celelalte, ci, dimpotrivă, garanția posibilității unor relații de colaborare și de sprijin reciproc, cu respectarea propriilor competențe, astfel cum sunt prevăzute de lege și fără imixiuni de orice natură.

Revine așadar conducerii Consiliului Superior al Magistraturii sarcina dezvoltării unei astfel de relații, bazată pe valorile fundamentale și obiectivele comune urmărite, atât cu conducerea Ministerului Justiției, ca organ de specialitate în domeniul judiciar al puterii executive, cât și cu comisiile juridice ale celor două Camere ale Parlamentului, precum și cu celelalte organe ale statului implicate în procesul de reformă al justiției.

În contextul adoptării noilor Coduri, atât în domeniul dreptului material, cât și a dreptului procesual, este esențială implicarea în acest proces a practicienilor dreptului, a magistraților și reprezentanților Consiliului.

În sfârșit, se impune a fi subliniat în acest context imperativul respectării legii de către toate organele statului cu competențe în domeniu, în cea ce privește transmiterea spre avizare de către Consiliul Superior al Magistraturii a actelor normative care prezintă relevanță cu privire la modul de funcționare a sistemului judiciar.

III. Asigurarea participării magistraților, a asociațiilor profesionale și a societății civile la mecanismul decizional al Consiliului Superior al Magistraturii.

Întărirea legăturii permanente cu corpul magistraților este vitală pentru Consiliul Superior al Magistraturii, ca organ ai cărui membri sunt, în mare majoritate, aleși în adunările generale ale magistraților.

Pe de altă parte, procesele de reformă care vizează sistemul judiciar au șanse optime de reușită dacă se asigură implicarea în reușita acestora a tuturor factorilor de acțiune din interiorul sistemului, ceea ce impune coparticiparea magistraților la deciziile strategice care vizează funcționarea sistemului –

organizarea de întâlniri periodice cu membrii CSM, consultarea instanțelor și parchetelor asupra principalelor proiecte de legi/regulamente care vizează funcționarea sistemului, vizite ale CSM la instanțe și parchete pentru identificarea problemelor concrete cu care se confruntă acestea etc.

Desigur că, relația CSM cu corpul magistraților nu poate fi gândită în afara dezvoltării unui parteneriat cu asociațiile profesionale ale magistraților, legal constituite, parteneriat bazat pe dezvoltarea unor programe sau proiecte în realizarea scopurilor comune ale CSM și respectivelor asociații – apărarea independenței justiției, protejarea statutului judecătorului/ procurorului etc. Un domeniu în care posibilitățile de acțiune ale Consiliului sunt limitate și în care colaborarea cu asociațiile profesionale ale magistraților ar putea avea un rol esențial îl reprezintă procedurile de protejare a reputației profesionale a judecătorilor și procurorilor. De asemenea, colaborarea cu asociațiile profesionale trebuie încurajată în domeniul inițierii de programe de formare profesională comune, eventual și în domeniul dezvoltării abilităților non-judiciare ale magistraților.

Rezultate foarte bune în domeniul organizării în parteneriat de programe de formare profesională s-au obținut în trecut și cu sprijinul altor numeroase organizații ale societății civile, impunându-se dezvoltarea acestei colaborări. De asemenea, prin cooperarea cu organizațiile societății civile pot fi obținute rezultate deosebit de utile privind evaluarea instituțională a funcționării sistemului judiciar.

Un alt domeniu de interes comun îl poate constitui dezvoltarea programelor de educație civilă și juridică în instituțiile de învățământ, în vederea familiarizării cetățenilor cu mecanismul judiciar și a informării lor adecvate asupra drepturilor și obligațiilor ce le revin, precum și implicarea magistraților în viața comunității, în scopul promovării valorilor democratice ale statului de drept - invitarea unor magistrați la orele de dirigiență, realizarea unor procese simulate, a unor concursuri de eseuri pe teme civice, etc. Sub acest aspect este de remarcat experiența pozitivă a unor instanțe din teritoriu care au dezvoltat în mod individual astfel de programe, exemplu care se impune de urmat.

IV. Apărarea statutului magistratului.

Independența și inamovibilitatea judecătorilor, precum și independența procurorilor în ceea ce privește soluția dispusă constituie garanții esențiale ale funcționării statului de drept, iar acceptarea unor limitări sau atenuări ale acestor principii, indiferent cum ar fi justificată, nu ar putea să conducă decât la consecințe negative, cu un afect greu de estimat asupra ordinii constituționale democratice.

În altă ordine de idei, ar fi benefică cu privire la statutul procurorului, atât cu privire din interiorul profesiei, dar și din partea opiniei publice, o unificare a acestuia cu acela al judecătorului sub toate aspectele ținând de evoluția carierei profesionale, fiind recomandabil ca și numirea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv a adjunctilor acestuia și a procurorilor șefi din cadrul parchetului de pe lângă instanța supremă să se facă cu avizul conform al CSM, ca o garanție în plus a independenței acestora și ca expresie a controlului reciproc între puterile separate ale statului.

V. Unificarea practicii judiciare

Coordonate:

- promovarea Proiectului de lege privind unificarea practicii judiciare elaborat de Consiliul Superior al magistraturii în anul 2006 și înaintat Ministerului Justiției.
- identificarea cazurilor de practică neunitară la nivel național, pe baza rapoartelor întocmite de instanțe, o atenție deosebită acordându-se jurisprudenței în materia proprietății;
- monitorizarea întâlnirilor lunare, organizate la nivelul fiecărei instanțe, și trimestriale, organizate la nivelul curților de apel;
- organizarea trimestrială a unor întâlniri cu președinții secțiilor specializate al Înaltei Curți de Casație și Justiție și ale curților de apel, pentru dezbateră problemelor de drept care au generat o practică neunitară pe baza rapoartelor trimestriale comunicate de curțile de apel;

- valorificarea rapoartelor comunicate de instanțe și a minutelor întocmite în urma întâlnirilor prin:
 - sesizarea parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a aprecia asupra necesității promovării unor recursuri în interesul legii, în urma identificării problemelor de drept care au determinat o practică neunitară;
 - sesizarea ministrului justiției cu privire la adoptarea unor măsuri legislative de natură a elimina controversele jurisprudențiale constatate;
 - comunicarea materialelor către Institutul Național al Magistraturii pentru a fi avute în vedere la organizarea seminariilor de formare profesională.

VI Colaborarea permanentă și eficientă cu toate instituțiile sistemului judiciar sau care au legătură cu sistemul, respectiv:

- Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcția Națională Anticorupție și D.I.C.O.T.;
- Ministerul Justiției,
- Instanțele și parchetele;
- Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri;

Modalități:

- consultare permanentă pe aspecte punctuale;
- întâlniri periodice cu colectivele de judecători și procurori;
- consultarea magistraților în proiecte majore privind funcționarea sistemului judiciar;

VII Îmbunătățirea activității Inspecției Judiciare .

Componente:

- clarificarea statutului judecătorilor inspectori și a procurorilor inspectori;

- asigurarea reprezentativității regionale;
- accentuarea autonomiei Inspecției Judiciare;
- creșterea promptitudinii și celerității în efectuarea lucrărilor, mai ales în domenii precum apărarea bunei reputații a magistraților;
- monitorizarea permanentă a cazurilor de încălcare a deontologiei profesionale de către magistrați;
- accentuarea rolului constructiv, de recomandare a Inspecției Judiciare în scopul remedierii prompte a disfuncționalităților constatate;
- deplasarea activității pe controale tematice.

✓ VIII. Stabilirea unei relații de parteneriat cu mass-media în prezentarea sistemului judiciar și implementarea strategiei de comunicare.

Refacerea încrederii cetățenilor în sistemul judiciar reprezintă, pe de o parte, o necesitate care rezultă din caracterul de serviciu public al justiției, iar, pe de altă parte, o garanție a respectării independenței și a statutului de putere în statul de drept a justiției.

În acest context, pe lângă dezvoltarea și accelerarea programelor de creștere a eficienței sistemului judiciar, precum și de responsabilizare a acestuia, este esențială transparentizarea modului de funcționare a justiției, precum și stabilirea unei relații corecte de informare și colaborare cu instituțiile media, atât din partea Consiliului Superior al Magistraturii, cât și a tuturor instanțelor și parchetelor, întrucât numai înțelegerea condițiilor concrete, atât pozitive, cât și negative, în care funcționează sistemul judiciar poate conduce la eliminarea neîncrederii și a suspiciunii.

În aceste condiții, se prezintă ca esențială reușita implementării noii strategii de comunicare pentru Consiliul Superior al Magistraturii și sistemul judiciar, elaborată la finalul anului 2007, precum și stimularea unei atitudini pro-active a Consiliului Superior al Magistraturii și a celorlalte instituții judiciare în relația cu media și, mai larg, în sfera relațiilor publice.